

GEOLOGISKA FÖRENINGENS

I

STOCKHOLM

FÖRHANDLINGAR.

ANDRA BANDET.

(Årgångarne 1874 och 1875.)

MED 25 LITOGRAFIERADE TAFLOM OCH 30 TRÄSNITT.

STOCKHOLM, 1874 OCH 1875.

P. A. NORSTEDT & SÖNER.

KONGL. HÖRTRYCKERIET.

LUNDSTRÖM, C. H. *Analyser å tvenne nye svenske mineraler.*

A. **Korymit från Långbanshyttan i Vermland.**

Med detta navn, härledt af $\alpha\omicron\upsilon\mu\upsilon\omicron\varsigma$ = nötbrun, har jag betecknat ett mineral innehållande:

Blyoxid.....	10,52 %	syrehalt =	0,75
Manganoxidul..	15,82 »	» =	3,57
Jernoxidul.....	0,54 »	» =	0,12
Kalk.....	16,40 »	» =	4,69
Talk.....	4,25 »	» =	1,70
Kolsyra	3,86 »	» =	2,87
Arseniksyra	47,17 »	» =	16,41
Klor.....	0,07 »		
Olöst.....	0,65 »		
	99,28.		

Antages kolsyran bunden vid kalken, förhåller sig arseniksyrans syrehalt till basernas som $16,41 : 9,40 = 5,23 : 3$. Dess formel skulle således blifva: $\text{R}^3 \text{As}$.

Någon fluorhalt har ej kunnat upptäckas. Minerallets färg är brun till gulbrun i olika nyanser. Strecket gulhvitt. $H = 3 - 3,5$. Glans: fettglans. Brottet något splittrigt. Eg. v. = 4,25. Det förekommer derbt, utan tecken till genomgångar, och intimt blandadt med kalkspat samt med små korn af hausmannit. Löses lätt och med ringa fräsning i salpetersyra, hvarvid några små svarta korn af hausmannit förblifva olösta. För blåsrör smälter det lätt till en svart slagg samt gifver starka reaktioner för bly, arsenik och mangan.

B. *Ett nytt vismutsvafvadt svafvelbly från Nordmarken i Vermland.*

Under de senare åren har, vid Nordmarks grufvor i Vermland, i ej obetydlig mängd förekommit ett nytt vismutmineral, hvilket på ett förvillande sätt liknar spetsglans, och som enligt nedanstående analys, utförd vid Filipstads bergskola, innehåller:

Wismut.....	39,40 %
Bly	37,64 »
Jern.....	5,13 »
Svafvel	17,83 »

Analysen motsvarar formeln:

Mineralet bildar en mellanlänk emellan kobellit och aikinit, men skiljer sig till sin sammansättning från båda. Märkvärdigt nog träffas gediget guld insprängdt i detsamma liksom i aikiniten. Jag hoppas framdeles blifva i tillfälle att lemna en ytterligare analys och karakteristik af mineralet.

BLOMSTRAND, C. W. *Manganosit, ett nytt mineral från Vermland.*

Det är tillräckligt bekant, att knappast någon annan af våra egentliga gruftrakter i mineralogiskt hänseende intager ett så framstående rum, som Filipstads bergslag, med dess rikedom på egendomliga eller annars sällsynt förekommande mineraler, isynnerhet sedan vi, genom IGELSTRÖMS mångåriga forskningar, blifvit bättre än förut bekanta med det för de olika grufvorna i nämnde hänseende utmärkande.

Särskildt anmärkningsvärd är rikedomen på manganmineraler, såväl vid de först af nämnde mineralog uppmärksammade egentliga mangangrufvorna, Pajsberg och Jakobsberg, som vid Långbanshyttans af älder berömda blodstensgrufva. Rhodonit, richterit, schefferit och tefroit, förutom andra ofullständigare bekanta silikater, chondroarsenit, den i massa uppträdande hausmanniten med dess underart jacobsit, pyrokroit o. s. v. förete en naturlig samling af manganpreparater, hvartill sällan annars torde sökas något motsvarande.

På goda grunder ädrog sig upptäckten af det sist anförda mineralet särskild uppmärksamhet, då svärligen kunde väntas att det så lätt syrsättliga manganoxidulhydratet skulle anträffas i form af sjelfständigt mineral. — Af ej mindre intresse är det